

Causa 2001-13 i 18-RE

Números de registre: 132-2001 i 177-2001. Recursos d'empara

Aute del dia 13 de juliol del 2001

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 14 de maig del 2001 per la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència de data 19 d'abril del 2001 dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el decurs del procediment urgent i preferent previst a l'article 41.1 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual es declarin "lesionats el dret a la jurisdicció, el dret a un procés degut i el dret a la defensa, recollits a l'article 10 de la Constitució" i que es reposi "aquesta part en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries que portin a aquest fi";

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 20 de juny del 2001 per la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute de data 29 de maig del 2001 dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el decurs del procediment urgent i preferent previst a l'article 41.1 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual s'anul·li l'aute de data 29 de maig del 2001, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, que es declari "lesionat el dret a la jurisdicció recollit a l'article 10 de la Constitució" i que es reposi "aquesta part en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries que portin a aquest fi";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vista la Llei qualificada de la Justícia;

Vista la Llei transitòria de procediments judicials;

Vist el Codi penal;

Vista la Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diners o valors producte del crim;

Atès que el Ple del Tribunal Constitucional en la seva sessió de data 22 de juny del 2001 va acordar l'acumulació de les causes 2001-13-RE i 2001-18-RE en una sola causa per raó d'identitat o semblança d'objecte;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Josep López Burniol;

Antecedents

Primer

El Sr. Alexander Soutchkov, de nacionalitat russa, es va assabentar que estava encausat en un expedient penal a Rússia per presumpta corrupció, basant-se l'acusació en informacions proveïdes pel seu banc a Andorra i que constaven en l'expedient penal rus.

El banc, contestant a la seva demanda d'explicacions, li va precisar que la informació havia estat donada en compliment d'ordres expressos i escrites de la Batllia.

Segon

Amb data 22 de novembre del 2000, la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov va instar davant la Batllia un procediment urgent i preferent, reservant-se la facultat d'interposar l'incident de nul·litat d'actuacions previst a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, mitjançant el qual al·legava la seva indefensió en no poder accedir "als autes del o dels procediments judicials que han permès la divulgació d'algunes informacions confidencials sobre el seu compte bancari en contradicció amb la garantia de secret bancari".

Tercer

Mitjançant aute de data 1 de desembre del 2000, el batlle de guàrdia va desestimar aquesta demanda i va declarar que la Secció d'Instrucció de la Batllia, d'acord amb la comissió rogatòria tramesa per la Fiscalia de la Federació de Rússia, havia actuat "amb l'observança dels requisits d'admissibilitat previstos legalment, i que el resultat obtingut integra el procediment penal que contra ell és segueix a la Federació Russa, per tant i en definitiva, i sense que sigui necessari efectuar altres consideracions al respecte, es pot concloure que els possibles recursos impugnatoris als quals fa referència el Sr. Alexander Soutchkov en mèrits de la vulneració del dret a la defensa han d'efectuar-se en aquell procés penal existent a Rússia en el quin ell és encausat, i per tant part, i no a les Valls on cap procés que pogués afectar-lo es troba obert, per tot el que es pot concloure que no s'ha produït per part d'aquesta Batllia cap vulneració al dret a la defensa reconegut per l'article 10 de la Constitució".

Quart

Amb data 26 de gener del 2001, la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov va presentar recurs d'apel·lació davant la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Cinquè

Amb data 19 d'abril del 2001, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava desestimar el recurs d'apel·lació esmentat perquè la via processal de l'article 41.1 de la Constitució, escollida per la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov, era improcedent, ja que "quan s'invoca la vulneració de l'article 10 del text constitucional en un procés judicial, la via que cal seguir és la dels recursos ordinaris que corresponguin i, en darrer terme l'incident de nul·litat d'actuacions que regula l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, com a remei previ al recurs especial d'empara de l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional".

Sisè

Amb data 14 de maig del 2001, la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov va presentar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional contra la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de data 19 d'abril del 2001, en el marc del procediment urgent i preferent previst a l'article 41.1 de la Constitució.

En aquest escrit, la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov, manifestava que "aquesta part és doncs clarament part en un(s) procediment(s) judicial(s) a Andorra corresponents a les diligències practicades en complement de la comissió rogatòria amb referència 408/98" i que els procediments esmentats "no han seguit les lleis processals andorranes per haver vulnerat uns drets protegits per l'article 10 de la Constitució Andorrana. En conclusió, la Sala

Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, no permetent a aquesta part incorporar-se al(s) procediment(s) corresponent(s) a les diligències practicades en complement de la comissió rogatòria amb referència 408/98 mitjançant la seva sentència núm. 01-21 de data 19 d'abril d'enguany, vulnera el dret d'aquesta part a la jurisdicció i a assegurar la seva defensa en aquests procediments resultant del compliment de la comissió rogatòria amb referència 408/98, drets recollits en l'article 10 de la Constitució. Motiu pel qual aquesta sentència ha d'ésser anul·lada".

Setè

La representació processal del recurrent va interposar un incident de nul·litat d'actuacions contra la decisió esmentada de data 19 d'abril del 2001 de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Amb data 29 de maig del 2001, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat esmentat per considerar que aquest procediment "no constitueix una nova instància processal, sinó un remei extraordinari encaminat a esmenar les vulneracions del dret fonamental a la jurisdicció que s'hagin produït en un procediment conclòs mitjançant sentència o altra resolució ferma".

Vuitè

Amb data 20 juny del 2001, la representació processal del Sr. Alexander Soutchkov va presentar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional contra l'aute dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, de data 29 de maig del 2001, per presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit de recurs d'empara la representació processal del recurrent reitera substancialment el que fou al·legat en el seu primer escrit de recurs d'empara.

Per acabar, aquesta representació processal demana al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual s'anul·li l'aute de data 29 de maig del 2001, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, que es declari "lesionat el dret a la jurisdicció recollit a l'article 10 de la Constitució" i que es reposi "aquesta part en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries que portin a aquest fi".

Novè

Amb data 12 de juliol del 2001, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe, en què demanava la inadmissió a tràmit del recurs d'empara per manca de complimentació dels requisits exigits en l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

En efecte, el Ministeri Fiscal manifesta en el seu escrit que l'activitat processal del recurrent, en haver interposat un incident de nul·litat d'actuacions contra la decisió de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, pronunciada en el marc del procediment urgent i preferent, denota "un desconeixement de la doctrina establerta de forma uniforme per aquest Tribunal Constitucional en la matèria, així com una manca de lectura de l'exposició de motius de la Llei de reforma de 22 d'abril de 1999".

Fonaments jurídics

Primer

El recurrent argumenta que, tot i no ser part, està afectat en un procediment judicial resultant del compliment de la comissió rogatòria internacional número

408/98 procedent de la Fiscalia General de la Federació Russa, sense que mai se li hagi notificat aquest procediment judicial, trobant-se en total indefensió; raó per la qual, amb el propòsit de poder comparèixer davant l'autoritat judicial competent en defensa dels seus drets -en concret, dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució- ha demanat la seva incorporació en el procediment judicial corresponent mitjançant el procediment previst per l'article 41.1 de la Constitució. Aquesta demanda li ha sigut denegada tant pel batlle de guàrdia com per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia. Conseqüentment, al seu parer, la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia "vulnera el dret d'aquesta part a la jurisdicció i a assegurar la seva defensa".

Posteriorment, la representació processal del recurrent va interposar l'incident de nul·litat d'actuacions, previst a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, contra l'acte de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, pronunciat en el marc del procediment de l'article 41.1 de la Constitució esmentat.

Segon

Respecte a la primera afirmació del recurrent, s'ha de destacar que, com ha quedat fixat en la sentència de la Batllia, el recurrent té reconegut que és coneixedor -per quant darrerament ha accedit a la causa penal que l'afecta- de l'existència d'un procés penal a Rússia, en el qual es troba encausat per corrupció i en el qual està obrant, segons ha declarat.

Per contra, també resulta de la sentència de la Batllia, que "no hi ha, al Principat d'Andorra, cap procés penal en curs o d'altra índole que afecti a l'abans esmentat" recurrent.

Tercer

Dels dos fonaments precedents resulta que la pretesa vulneració dels drets fonamentals a la jurisdicció i a assegurar la defensa, s'haurien produït en el procediment judicial seguit per donar compliment a una comissió rogatòria procedent de la Federació Russa. Per tant, la via processal a utilitzar per fer valer aquesta hipotètica vulneració era -com ho declara la sentència de la Sala Administrativa- la de comparèixer davant del batlle competent per tramitar la comissió rogatòria i interposar els recursos pertinents i, en darrer terme, formular l'incident de nul·litat d'actuacions que preveu l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials de 21 de desembre de 1993.

Per tant, la via processal seguida pel recurrent és improcedent, ja que el batlle de guàrdia -a qui correspon conèixer del procediment urgent i preferent previst en l'article 41.1 de la Constitució, d'acord amb allò que disposa l'article 15 de la Llei transitòria de procediments judicials- no pot deixar sense efecte les resolucions adoptades per l'òrgan judicial que coneix del procés principal, en el qual ha pogut tenir lloc la vulneració del dret fonamental a la jurisdicció.

D'això en resulta que, si existís qualsevol vulneració dels drets fonamentals al·legats pel recurrent, aquesta hauria de ser denunciada en el marc del procediment penal seguit contra ell a Rússia, el seu país d'origen, del qual té coneixement oficial, segons consta en autes i perquè ho ha manifestat expressament.

Quart

Així mateix, per tal de resoldre sobre l'admissibilitat a tràmit d'aquest recurs són determinants dos extrems:

1. Que el secret bancari no és ni molt menys absolut a Andorra, ni únicament pot ser aixecat per raó de l'article 145 del Codi penal.

2. Que la comissió rogatòria s'ha practicat al Principat d'Andorra per raó de la col·laboració internacional en el marc d'una causa penal, i ha sigut correctament complimentada, d'acord amb el que disposen els articles 19 de la Llei qualificada de la Justícia, 49 i 52 de la Llei transitòria de procediments judicials, i concordants de la Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diners o valors productes del crim.

Cinquè

Per tant, no es desprèn de les actuacions practicades la vulneració al·legada dels drets fonamentals a la jurisdicció, a un procés degut i a la defensa, proclamats a l'article 10 de la Constitució, ja que la comissió rogatòria internacional ha sigut complimentada i portada a terme al Principat d'Andorra, d'acord amb tot el que disposa el dret aplicable al cas, i és deguda a un procediment penal seguit contra el recurrent al seu país d'origen -la Federació Russa-, del qual té coneixement oficial i al qual ha tingut accés.

Sisè

Pel que fa a la interposició de l'incident de nul·litat d'actuacions contra la decisió de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de data 19 d'abril del 2001, hem de constatar que el recurrent ha fet una amalgama amb els procediments diversos que existeixen per a la protecció dels drets fonamentals. L'article 41.1 de la Constitució estableix el procediment urgent i preferent, que se substancia en dues instàncies, mitjançant el qual els drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV són tutelats pels tribunals ordinaris.

Per contra l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials preveu la interposició d'un incident de nul·litat d'actuacions en el supòsit de sentències o de resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció. Per tant aquest incident ha de relacionar-se amb el procediment de l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Un cop efectuats aquests aclariments, l'error de la part recurrent apareix de manera evident, per consegüent considerem que no cal afegir res més que no sigui la total inadmissibilitat a tràmit del segon recurs d'empara constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2001-13 i 18-RE, interposat per la representació processal del Sr. Alexander Stouchkov, contra la sentència i l'aute de dates 19 d'abril i 29 de maig del 2001, respectivament, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 13 de juliol del 2001.

Pere Vilanova Trias
Joan Josep López Burniol
President
Vicepresident
Philippe Ardant
Miguel Ángel Aparicio Pérez
Magistrat
Magistrat